

Memòria tergiversada

- Actualitat - Articles opinió -

Les persones vivim. Actuem, fem coses i prenem actituds. Més enllà d'això, la gent pot parlar de nosaltres, construir-nos una imatge i, en la mesura en que el temps va passant, recordar-nos. En aquest procés, se'ns construeix una memòria que pot ser més o menys ajustada als fets que protagonitzem i a les aspiracions que van motivar les nostres accions.

Ahir va fer 75 anys de l'afusellament de 8 anarquistes i sindicalistes de la CNT a Paterna, al país Valencià. Tot i haver militat i mort en la lluita per la revolució social, 7 d'ells són poc coneguts. L'altre, en Joan Peiró, és més famós. A banda d'obrer manual, vidrier i autodidacta, va ocupar càrrecs de responsabilitat dins la CNT, de la qual en va ser secretari general, va promoure cooperatives i la seva militància el va portar a la presó varies vegades. Per anarquista i sindicalista, per defensar la revolució social i el comunisme llibertari. Dins la seva extensa trajectòria de lluita, va ser durant uns mesos ministre en el govern de Largo Caballero, fins que les purgues estalinistes el van fer caure.

A partir d'aquí, les memòries dels 8 afusellats de Paterna són diverses i contradictòries. Set d'ells són poc recordats, si bé la família de Peiró sempre ha insistit en mantenir els seus noms quan es parla del seu afusellament. La memòria d'en Joan Peiró, en canvi, ha crescut notablement aquests darrers anys. La seva i la d'altres destacats lluitadors anarquistes i anarcosindicalistes, com Durruti, Garcia Oliver o Frederica Montseny. En aparença això hauria de ser un fet positiu. Tota una sèrie de tradicions militants i de lluita silenciades o, més ben dit, directament combatudes durant la construcció del règim del 78 ara retornen a una certa escena pública. Algunes fotos seua penjades en la paret de despatxos municipals, se'ls cita al Parlament i polítics institucionals, dels del règim de sempre, ara es descobreixen com els seus admiradors.

Avui aquest procés l'hem pogut veure a Barcelona. Col·lectius ciutadans i de recuperació de la memòria històrica feia temps que reclamaven fer un homenatge a en Joan Peiró. L'havien preparat des de fa temps. En els darrers dies, des de l'Ajuntament de la ciutat s'ha fet una propaganda de l'acte, de tal manera que n'han copat el protagonisme. Un destacat tinent d'alcalde hi ha fet un discurs, el primer i, per cert, el més llarg. Ha parlat d'en Peiró com una persona que buscava grans majories, consensos i interessat en el municipalisme. En cap moment he sentit la paraula revolució, anarquisme, conflicte, lluita o classe obrera. En aquest món de la posveritat, el tinent d'alcalde ens presentava un Peiró que, gairebé, semblava haver fundat Barcelona En Comú 80 o 90 anys enrere.

Davant, la gran majoria dels i les assistents escoltant el discurs sabíem que d'haver viscut avui, en Peiró i la resta dels 8 afusellats estarien a l'altra banda de la barricada del tinent d'alcalde. Amb els i les treballadores en vaga al metro, Bicing i Telefèric. Lluintant pels Parcs i Jardins de la ciutat i contra la precarietat dels treballadors/es interins del propi ajuntament. I si haguessin pogut parlar segurament haurien recordat al tinent d'alcalde que la millor memòria d'honar la seva memòria és aplicant polítiques revolucionàries. Sense dilacions i sense por.

Per contra, la placa destapada en honor d'en Peiró, la que pretén fixar la seva memòria, donava més importància a la seva vesant de ministre que a tota una vida consagrada a la lluita anarcosindicalista i a la CNT. Una placa que parla de com va morir, però no de qui en van ser els botxins. Ni el relaciona de cap manera amb l'anarquisme o l'anarcosindicalisme, que va ser el pal de paller de la seva acció política. Construeix, doncs, una memòria tergiversada del que va ser la seva vida i la seva mort.

Continua sent imprescindible la lluita per construir la nostra memòria. La dels i les nostres i que ha de servir a assolir les nostres aspiracions que, bàsicament, es concreten en la revolució social.

* Article d'Ermegol Gassiot, Secretari General de CGT Catalunya
<https://lasaldelaterra.wordpress.com/2017/07/25/memoria-traidora/>

